

N:o 123.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 16 maj 1902.
— — — — Andra Kammaren den 16 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts
i statsverkspropositionen under åttonde hufvudtiteln gjorda
framställning angående statsbidrag till aflönande af vi-
karie för lärare eller lärarinna vid högre folkskola.*

(Sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 7.)

Till Konungen.

Uti den till Riksdagen den 14 januari 1902 aflåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kongl. Maj:t i punkten 21 under åttonde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att dels godkänna de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 11 i samma månad angifna grunder för aflönande i vissa fall af vikarie för lärare eller lärarinna vid högre folkskola, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att, när i särskilda fall omständigheterna dertill föranledde, meddela understöd af statsmedel för ifrågavarande ändamål utan hinder deraf, att någon afvikelse från nämnda grunder egt rum; dels ock för ändamålet på ordinarie stat uppföra ett förslagsanslag med titel »bidrag till aflönande af vikarie för lärare vid högre folkskola» å 2,000 kronor.

Enligt åberopade statsrådsprotokollet har chefen för ecklesiastikdepartementet vid ärendets föredragning förklarat sig anse, att i fråga om rätt att komma i åtnjutande af statsbidrag i förevarande afseende följande bestämmelser borde blifva gällande:

Bih. till Riksd. Prot. 1902. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 41 Häft. (N:is 123—126.) 1

1) att, derest vid högre folkskola, till hvilken understöd af statsmedel utgår, anstald ordinarie eller extra ordinarie lärare eller lärarinna i läsåmnen, hvilken har en tjenstgöringsskyldighet af minst tjugufyra timmar i veckan, på grund af sjukdom åtnjuter tjänstledighet och för anställning vid högre folkskola behörig vikarie är för honom eller henne förordnad under oafbrutet minst en månad af den för skolan fastställda undervisningstiden, vikarien, för så vidt statsbidrag till hans aflönande må kunna erhållas, skall för den tid, hvarunder hans förordnande varar, åtnjuta arfvode, efter minst 150 kronor för läsmånad, hvarje månad beräknad till trettio dagar, hvarjemte vikarien skall förses med tjenlig, skolan närbelägen bostad, bestående af ett eller två rum, med vedbrand, eller ock erhålla ersättning därför, beräknad efter minst 100 kronor för den för skolan bestämda årliga undervisningstiden, äfvensom med belopp, som af skoldistriktet bestämmes, undfå godtgörelse för resekostnad der sådan ifrågakommer;

2) att, om enligt läkarebetyg sjukdom, på grund hvaraf tjänstledigheten åtnjutes, är sådan, att densamma gör läraren eller lärarinnan oförmögen att vederbörligen uppehålla sin tjänst, men ej af sådan beskaffenhet, att vid betygets utfärdande läkaren efter omsorgsfull undersökning anser sannolikt, att sjukdomen för all framtid hindrar den sjukes återinträde i tjenstgöring, samt den tjänstledige läraren eller lärarinnan icke uppnått sextio års ålder och i vederbörlig ordning förklarats berättigad till hel pension, vikariens aflöning skall utgöras sålunda, att den tjänstledige läraren eller lärarinnan af sin lön afstår ett belopp, motsvarande en fjerdedel af vikariens kontanta minimiaflöning, samt två tredjedelar af samma minimiaflöning utgå af statsmedel och återstoden erlägges af skoldistriktet, hvilket det jemväl skall åligga att förse vikarien med bostad jemte vedbrand eller ock lemna ersättning därför, enligt hvad ofvan omförmäls, äfvensom att, der så ifrågakommer, godtgöra honom resekostnad;

3) att för utbekommande af statsbidrag, som här förut sägs, hinder ej må möta deraf att vikarien ej förvärfvat sig behörighet att antagas till lärare vid högre folkskola, derest folkskoleinspektören vitsordar, att vikarien befunnits duglig samt att behörig vikarie ej kunnat erhållas;

4) att bidrag af statsmedel eller från skoldistriktet till vikaries aflönande icke utgår för mera än högst två läsår under de tre första läsåren af extra ordinarie lärares eller lärarinnas tjänstetid samt ej heller för mera än högst två läsår under den derefter följande tjänstetiden, så framt icke läraren eller lärarinnan under de tre närmast föregående läsåren sjelf tjenstgjort minst ett läsår;

5) att, der läkarebetyg ej kan utan synnerlig kostnad eller svårighet anskaffas, nyssnämnda bestämmelser i fråga om vikariens aflönande skola, derest genom intyg af vederbörande skolråds eller skolstyrelses ordförande vitsordas, att läraren eller lärarinnan under ledighet varit af sjukdom urständsat att vederbörligen uppehålla sin tjänst, gälla, ändock att sjukdomens beskaffenhet icke blifvit genom läkarebetyg ådagalagd, dock ej för längre tid än högst tre månader;

6) att, då enligt läkarebetyg sjukdom, på grund hvaraf lärare eller lärarinna vid högre folkskola åtnjuter tjänstledighet, är af sådan beskaffenhet, att vid betygets utfärdande läkaren efter omsorgsfull undersökning anser sannolikt, att läraren eller lärarinnan till följd deraf är urständsat att vidare återinträda i tjänstgöring, vikariens aflöning skall utgöras af den tjänstledige läraren eller lärarinnan utan bidrag af statsmedel eller från skoldistriktet;

7) att lärare eller lärarinna, som uppnått sextio års ålder och i vederbörlig ordning förklarats berättigad till hel pension, skall, då på grund af sjukdomsfall behof af vikarie för honom eller henne inträder, ensam utgöra vikariens aflöningsförmåner; samt

8) att hvad sålunda blifvit föreslaget icke skall gälla i fråga om tjänstledighet, som åtnjutes af vikarierande lärare eller lärarinna, utom i det fall, att nämnda lärare eller lärarinna uppehåller tillfälligtvis ledig befattning.

På sätt af föredragande departementschefen erinrats, har Riksdagen i skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t den 22 maj 1901 uttalat den åsigt, att lärare eller lärarinnor vid högre folkskolor, hvilka af sjukdom urständsattes att uppehålla sin tjänst, borde berättigas att under tjänstledighetstiden behålla någon del af sin lön, och att bidrag till deras vikariers aflönande borde lemnas af staten och vederbörande skoldistrikt. I anslutning härtill och på grund af den utredning, som jemlikt Riksdagens i berörda skrifvelse framställda anhållan åvägabragts dels angående den minimiaflöning för ifrågavarande vikarier, som bör fastställas såsom vilkor för statsbidrags erhållande, och dels beträffande de grunder, enligt hvilka bidrag till vikariernas aflöning böra utgå af vederbörande lärare, af staten och af skoldistriktet, samt på de skäl, som i öfrigt blifvit af departementschefen anförda, har Riksdagen ansett sig böra godkänna de af Eders Kongl. Maj:t föreslagna aflöningsgrunderna; och har Riksdagen icke funnit någon anledning till erinran i fråga om det för ändamålet åskade anslaget.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen *dels* godkänt de af Eders Kongl. Maj:t föreslagna grunder för aflönande i vissa fall af vikarie för lärare eller lärarinna vid högre folkskola, med rätt för Eders Kongl. Maj:t

att, när i särskilda fall omständigheterna dertill föranleda, meddela understöd af statsmedel för ifrågavarande ändamål utan hinder deraf, att någon afvikelse från nämnda grunder egt rum, *dels ock* för ändamålet på ordinarie stat uppfört ett förslagsanslag med titel »bidrag till aflönande af vikarie för lärare vid högre folkskola» å 2,000 kronor.

Stockholm den 16 maj 1902.

Med undersåtlig vördnad:
